

Hana Skočková

Bratři Frídové ve světle zápisů svatoštěpánské farní matriky

Tajemství má mnoho tváří. Symbolizovat je může i malebný staropražský motiv s náladou ztišeného večera a osamělou dvojicí na Schikanederově obrazu. Na téma tajemství rodu bylo a bude ještě napsáno mnohé - tajemstvími matrik se rodopisci probírají téměř denně. Při bádání po vlastních předcích občas narazíme na text týkající se nějaké významné osoby. Zápisům narozených, oddaných a zemřelých ve vnitřní Praze na přelomu XIX. a XX. století také zůstává jejich přitažlivost a dobový půvab, stejně jako celému výtvarnému dílu zmíněného malíře. Záznamy jsou dobře čitelné, věcné a patřičně detailní. Nad dvěma z nich z knihy oddaných svatoštěpánské fary v Praze [Archiv hl. m. Prahy] se dnes můžeme na chvíli zastavit.

Jaroslav Vrchlický (*17. 2. 1853, † 9. 9. 1912), vlastním jménem

Emil Frída, je znám jako český básník, dramatik, prozaik a překladatel. Oženil se v chrámu sv. Štěpána v Praze na Novém Městě, stejně jako o čtyři roky později ve stejný den i jeho bratr Bedřich¹:

Praha – Nové město, kostel sv. Štěpána:

ŠT O 13 – Oi – 1877 – 1883, fol. 77:

1879, Praha 571/II., 555/II., 4. srpna

Ženich: **Frída Emil**, sekretář C. K. české polytechniky, rodem z Loun 103, téhož okresu, žateckého kraje, manž. syn Filipa Jakuba Fridy, kupce a Marie r. Kolářovy z Příbrami. Katolík, 26 let, svob. *17. 2. 1853

Nevěsta: **Podlipská Lidmila**, nar. v Praze 574/II., manželská dcera Josefa Podlipského, doktora lékařství a Žofie r. Rottovy z Prahy. Kat. 18 let, svobodná, *16. 9. 1861

Svědci: Julius Zeyer,² spisovatel, Mauder Josef,³ sochař

ŠT O 13 – Oi – 1877 – 1883, fol. 270:

1883, Praha 528/II., 529/II., 4. srpna

Ženich: **Frída Bedřich**, profesor na městské vyšší dívčí škole, rodilý ze Slaného 126, syn Jakuba Fridy, měšťana a kupce a Marie r. Kolářovy z Příbrami. Katolík, 28 let, svob. *1. 7. 1855

Nevěsta: **Veselá Antonie Božena**, nar. v Praze, manželská dcera Jana Veselého, inspektora Severozápadní dráhy ve výslužbě a Antonie Kavalírovny z Těchobuz 30. Kat. 30 let, svobodná, *31. 7. 1861

Svědci: Emil Frída (t.j. Jaroslav Vrchlický), sekretář C. K. České vysoké školy technické v Praze, Ar. Kavalír, majitel domu č. 1392/II v Praze

O sňatku Vrchlického s Lidmilou Podlipskou píše Robert Sak v knize SALON DVOU STOLETÍ – Anna Lauermannová-Miksčová a její hosté (PASEKA 2003) na str. 58:

„Byt sdíleli s manželčinou matkou ... obě ženy oslovovaly Vrchlického i doma příjmením. On si své tchyně (Žofie Podlipské, pozn. H.S.), mimořádně vzdělané ženy nadmíru vážil; vztah, nikoliv bez příměsi milostného citu, to byl ostatně vzájemný ... Mimi (Lidmila Podlipská / Vrchlická) se učila malovat u Soběslava Pinkase a měla docela slušné výsledky. Jejím nedostižným vzorem byl Antonín Chittussi, ale jinak na kdekoho z blízkého i vzdálenějšího okolí žárlila: na matčinu i manželovu práci, na Vrchlického bratra Bedřicha i jejich přátele. Bůhví že snad právě z toho – a dodejme ještě: z její nevyzrálosti - vyrostla dlouholetá nevěra s hercem Jakubem Seifertem, jejímž plodem byly dvě z jejích tří dětí. Od té chvíle, kdy se k tomu písemně přiznala, Vrchlický chátral, byl podrážděný, bolestínský a předčasně zestárl. Rodinu však neopustil, obě Seifertovy děti přijal za své a měl je raději než vlastní dceru. Vážná choroba, kterou trpěl od roku 1908, pak ukončila jeho tvorbu.“

Ilustrace: *Jakub Schikaneder (1855-1925): Nábřeží večer. Praha, olej na plátně, kolem r. 1909.*

¹ Bedřich Frída, mladší bratr Vrchlického se stal po smrti Stroupežnického dramaturgem Národního divadla a později ředitelem Vyšší dívčí školy. Jeho žena byla švagrovou J. V. Sládka, žárlila na Annu Lauermannovou.

² Julius Zeyer *26. 4. 1841, † 29. 1. 1901, český básník a prozaik.

³ Josef Mauder *1. 12. 1854, † 15. 11. 1920, sochař, autor sochařské výzdoby Slavína na Vyšehradském hřbitově, kde byli Julius Zeyer i Jaroslav Vrchlický později pohřbeni.